

Wyniki badań epidemiologicznych prowadzonych w ramach programu „Monitoring Zdrowia Jamy Ustnej” w 2008 i 2009 roku.

Badania prowadzone w 2008 roku objęły dzieci i młodzież z trzech grup wiekowych a mianowicie 6, 15 i 18 lat. Łącznie zbadano 5767 osób.

Badaniem stomatologicznym objęto:

- 1825 dzieci w wieku **6** lat,
  - w tym 908 chłopców i 917 dziewcząt,
  - w tym 970 mieszkańców wsi i małych miast oraz 855 z dużych miast.
- 1839 dzieci szkolnych w wieku **15** lat,
  - w tym 847 chłopców i 992 dziewczęta,
  - w tym 962 mieszkańców wsi i małych miast oraz 877 z dużych miast.
- 2103 osób w wieku **18** lat
  - w tym 1249 osób stanowiły kobiety, a 854 mężczyźni,
  - w tym 970 mieszkańców wsi i małych miast oraz 1133 z dużych miast.

Użyte skróty oznaczają:

dmft - wskaźnik próchnicy w uzębieniu mlecznym,

dt - obrazuje średnią u dziecka liczbę zębów mlecznych z ubytkami próchnicowymi,

mt - średnia liczba usuniętych zębów mlecznych,

ft - składowa obrazuje średnią liczbę zębów mlecznych wypełnionych.

DMFT - wskaźnik próchnicy zębów stałych,

DT - obrazuje średnią u dziecka liczbę zębów stałych z ubytkami próchnicowymi,

MT - średnia liczba usuniętych zębów stałych,

FT - składowa obrazuje średnią liczbę zębów stałych wypełnionych.

SIC - wskaźnik Znaczącej Próchnicy (ang. Significant Caries Index).

Tabela 1. Liczba dzieci w wieku 6 lat zbadanych w poszczególnych województwach z uwzględnieniem płci i lokalizacji

WOJEWÓDZTWO	LICZBA ZBADANYCH				
	chłopcy	dziew- czynki	miasto	wieś	ogółem
dolnośląskie	56	65	61	60	121
kujawsko-pomorskie	67	47	60	54	114
lubelskie	54	64	60	58	118
lubuskie	67	55	54	68	122
łódzkie	63	63	67	59	126
małopolskie	59	60	37	82	119
mazowieckie	47	55	56	46	102
opolskie	63	48	30	81	111
podkarpackie	71	49	60	60	120
podlaskie	25	43	19	49	68
pomorskie	47	56	54	49	103
śląskie	63	57	57	63	120
świętokrzyskie	55	68	60	63	123
warmińsko-mazurskie	55	63	60	58	118
wielkopolskie	57	63	60	60	120
zachodniopomorskie	59	61	60	60	120
ogółem	908	917	855	970	1825

Tabela 2. Liczba dzieci w wieku 15 lat zbadanych w poszczególnych województwach z uwzględnieniem płci i lokalizacji

WOJEWÓDZTWO	LICZBA ZBADANYCH				
	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
dolnośląskie	67	51	59	59	118
kujawsko-pomorskie	53	53	56	50	106
lubelskie	52	66	56	62	118
lubuskie	47	57	56	48	104
łódzkie	50	76	64	62	126
małopolskie	44	66	38	72	110
mazowieckie	54	68	53	69	122
opolskie	58	57	54	61	115
podkarpackie	55	64	59	60	119
podlaskie	44	53	30	67	97
pomorskie	70	43	55	58	113
śląskie	57	59	63	53	116
świętokrzyskie	48	68	59	57	116
warmińsko-mazurskie	43	73	57	59	116
wielkopolskie	57	66	58	65	123
zachodniopomorskie	48	72	60	60	120
ogółem	847	992	877	962	1839

Tabela 3. Liczba osób w wieku 18 lat zbadanych w poszczególnych województwach z uwzględnieniem płci i lokalizacji

WOJEWÓDZTWO	LICZBA ZBADANYCH				
	mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	ogółem
dolnośląskie	63	83	71	75	146
kujawsko-pomorskie	19	53	62	10	72
lubelskie	64	67	73	58	131
lubuskie	30	94	54	70	124
łódzkie	63	56	59	60	119
małopolskie	75	134	143	66	209
mazowieckie	51	91	57	85	142
opolskie	55	95	75	75	150
podkarpackie	71	79	75	75	150
podlaskie	59	39	66	32	98
pomorskie	36	57	61	32	93
śląskie	59	80	71	68	139
świętokrzyskie	46	91	68	69	137
warmińsko-mazurskie	59	89	78	70	148
wielkopolskie	38	87	61	64	125
zachodniopomorskie	66	54	59	61	120
ogółem	854	1249	1133	970	2103

Dzieci w wieku 6 lat

Tabela 4. Odsetek dzieci 6-letnich wolnych od próchnicy (dmft/DMFT=0) z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

Chłopcy	Dziewczynki	Miasto	Wieś	Ogółem
14,5	14,7	14,6	14,6	14,6

Tabela 5. Odsetek dzieci w wieku 6 lat wolnych od próchnicy (dmft/DMFT=0) w zależności od lokalizacji miejsca zamieszkania w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	% BADANYCH BEZ PRÓCHNICY	
	miasto	wieś
dolnośląskie	16,4	8,3
kujawsko-pomorskie	16,7	16,7
lubelskie	8,3	8,6
lubuskie	11,1	19,1
łódzkie	23,9	15,3
małopolskie	13,5	7,3
mazowieckie	14,3	8,7
opolskie	13,3	13,6
podkarpackie	10,0	18,3
podlaskie	5,3	8,2
pomorskie	37,0	12,2
śląskie	10,5	47,6
świętokrzyskie	15,0	20,6
warmińsko-mazurskie	5,0	8,6
wielkopolskie	18,3	10,0
zachodniopomorskie	8,3	8,3
ogółem	14,6	14,6

Tabela 6. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika dmft dzieci w wieku 6 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	dmft=0	dmft=1	dmft=2	dmft=3	dmft>4
dolnośląskie	12,4	6,6	5,8	7,4	67,8
kujawsko-pomorskie	16,7	6,1	6,1	12,3	58,8
lubelskie	8,5	3,4	5,9	4,2	78,0
lubuskie	15,6	10,7	3,3	8,2	62,3
łódzkie	19,8	10,3	8,7	6,3	54,8
małopolskie	9,2	5,0	3,4	7,6	74,8
mazowieckie	11,8	2,9	8,8	9,8	66,7
opolskie	13,5	6,3	4,5	8,1	67,6
podkarpackie	14,2	6,7	9,2	10,0	60,0
podlaskie	7,4	7,4	10,3	7,4	67,6
pomorskie	25,2	9,7	8,7	7,8	48,5
śląskie	30,0	3,3	12,5	8,3	45,8
świętokrzyskie	17,9	7,3	11,4	9,8	53,7
warmińsko-mazurskie	6,8	5,9	10,2	10,2	66,9
wielkopolskie	14,2	5,8	13,3	12,5	54,2
zachodniopomorskie	8,3	7,5	5,8	10,0	68,3
ogółem	14,6	6,6	7,9	8,8	62,1

Tabela 7. Wartości wskaźnika DMFT i jego składowych u dzieci w wieku 6 lat z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
Wskaźnik DMFT	0,14	0,21	0,16	0,19	0,18
DT	0,12	0,17	0,13	0,16	0,15
MT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FT	0,02	0,04	0,03	0,03	0,03

Tabela 8. Wartości wskaźnika DMFT i jego składowych u dzieci w wieku 6 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	DMFT	DT	MT	FT	FT / DT+FT
dolnośląskie	0,21	0,18	0,00	0,03	0,15
kujawsko-pomorskie	0,04	0,02	0,01	0,01	0,33
lubelskie	0,23	0,12	0,00	0,11	0,48
lubuskie	0,20	0,19	0,00	0,01	0,04
łódzkie	0,10	0,10	0,00	0,01	0,08
małopolskie	0,45	0,45	0,00	0,01	0,02
mazowieckie	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00
opolskie	0,18	0,12	0,00	0,06	0,35
podkarpackie	0,13	0,11	0,00	0,02	0,13
podlaskie	0,32	0,21	0,00	0,12	0,36
pomorskie	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00
śląskie	0,12	0,08	0,00	0,04	0,36
świętokrzyskie	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00
warmińsko-mazurskie	0,20	0,08	0,00	0,12	0,58
wielkopolskie	0,45	0,44	0,00	0,01	0,02
zachodniopomorskie	0,18	0,17	0,00	0,02	0,09
ogółem	0,18	0,15	0,00	0,03	0,18

Tabela 9. Rozkład odsetkowy wartości składowej dt dzieci w wieku 6 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	dt=0	dt=1	dt=2	dt=3	dt>4
dolnośląskie	15,7	5,8	7,4	6,6	64,5
kujawsko-pomorskie	29,8	11,4	10,5	6,1	42,1
lubelskie	17,8	8,5	16,9	11,0	45,8
lubuskie	19,7	13,1	2,5	9,0	55,7
łódzkie	32,5	11,9	8,7	7,1	39,7
małopolskie	10,9	6,7	3,4	7,6	71,4
mazowieckie	20,6	8,8	9,8	12,7	48,0
opolskie	15,3	7,2	7,2	6,3	64,0
podkarpackie	15,8	9,2	10,8	15,8	48,3
podlaskie	22,1	7,4	7,4	10,3	52,9
pomorskie	40,8	16,5	7,8	4,9	30,1
śląskie	33,3	7,5	16,7	4,2	38,3
świętokrzyskie	22,0	8,9	9,8	10,6	48,8
warmińsko-mazurskie	17,8	12,7	8,5	12,7	48,3
wielkopolskie	33,3	10,8	11,7	13,3	30,8
zachodniopomorskie	19,2	10,0	5,0	10,0	55,8
ogółem	22,8	9,8	9,0	9,3	49,0

Tabela 10. Odsetek dzieci w wieku 6 lat z uszczelnionymi zębami mlecznymi i stałymi z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
mleczne	1,2	0,7	1,1	0,8	0,9
stałe	4,2	4,2	6,5	4,8	5,6

Tabela 11. Rozkład odsetkowy dzieci w wieku 6 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia zachowawczego i chirurgicznego

	BRAK POTRZEB	PROFILAKTYKA	WYP. NA 1 POW.	WYP. NA 2 POW.	LECZ. MIAZGI	EKSTR.	INNE	BRAK DANYCH
chłopcy	0,0	22,0	51,3	59,5	20,2	25,0	5,4	0,0
dziewczynki	0,0	20,8	53,1	57,7	20,0	21,6	4,7	0,0
miasto	0,0	22,3	50,5	57,2	19,5	21,3	4,6	0,0
wieś	0,0	20,6	53,7	59,8	20,5	25,1	5,5	0,0
ogółem	0,0	21,4	52,2	58,6	20,1	23,3	5,0	0,0

Tabela 12. Rozkład odsetkowy dzieci w wieku 6 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia zachowawczego i chirurgicznego w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	BRAK POTRZEB	PROFILAKTYKA	WYP. NA 1 POW.	WYP. NA 2 POW.	LECZ. MIAZGI	EKSTR.	INNE	BRAK DANYCH
dolnośląskie	0,0	45,5	64,5	56,2	48,8	45,5	0,0	0,0
kujawsko-pomorskie	0,0	67,5	56,1	51,8	17,5	15,8	0,9	0,0
lubelskie	0,0	6,8	54,2	65,3	28,8	27,1	1,7	0,0
lubuskie	0,0	0,8	11,5	76,2	11,5	29,5	0,0	0,0
łódzkie	0,0	0,0	38,9	51,6	3,2	21,4	0,0	0,0
małopolskie	0,0	100,0	68,1	76,5	44,5	28,6	0,0	0,0
mazowieckie	0,0	0,0	60,8	57,8	13,7	17,6	0,0	0,0
opolskie	0,0	35,1	60,4	61,3	47,7	37,8	2,7	0,0
podkarpackie	0,0	1,7	61,7	56,7	25,0	27,5	2,5	0,0
podlaskie	0,0	0,0	50,0	64,7	33,8	35,3	4,4	0,0
pomorskie	0,0	77,7	47,6	37,9	7,8	2,9	0,0	0,0
śląskie	0,0	0,0	35,0	41,7	12,5	28,3	3,3	0,0
świętokrzyskie	0,0	0,0	76,4	56,1	0,0	0,0	0,0	0,0
warmińsko-mazurskie	0,0	0,0	50,0	73,7	13,6	0,0	1,7	0,0
wielkopolskie	0,0	8,3	22,5	48,3	4,2	30,0	55,0	0,0
zachodniopomorskie	0,0	0,0	79,2	61,7	15,0	27,5	6,7	0,0
ogółem	0,0	21,4	52,2	58,6	20,1	23,3	5,0	0,0

Tabela 13. Wartości wskaźnika SIC badanej populacji dzieci w wieku 6 lat z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
SIC	9,85	9,67	9,66	9,84	9,77
dmft dla pozostałych 2/3	3,04	2,91	2,96	2,99	2,98

Dzieci w wieku 15 lat

Tabela 14. Odsetek dzieci 15-letnich wolnych od próchnicy (DMFT=0) z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
6,8	5,2	7,3	4,8	6

Tabela 15. Odsetek dzieci w wieku 15 lat wolnych od próchnicy (DMFT=0) w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	Odsetek
dolnośląskie	5,9
kujawsko-pomorskie	3,8
lubelskie	2,5
lubuskie	16,3
łódzkie	4,9
małopolskie	0
mazowieckie	4,1
opolskie	9,6
podkarpackie	2,5
podlaskie	2,1
pomorskie	3,5
śląskie	11,2
świętokrzyskie	11,2
warmińsko-mazurskie	4,3
wielkopolskie	11,4
zachodniopomorskie	2,5
ogółem	6,0

Tabela 16. Wartości wskaźnika DMFT i jego składowych u dzieci w wieku 15 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	DMFT	DT	MT	FT	FT / DT+FT
dolnośląskie	6,24	2,31	0,14	3,79	0,62
kujawsko-pomorskie	6,62	1,47	0,22	4,93	0,77
lubelskie	6,68	1,20	0,11	5,36	0,82
lubuskie	3,73	0,72	0,14	2,87	0,80
łódzkie	6,60	1,49	0,10	5,02	0,77
małopolskie	10,24	6,83	0,19	3,22	0,32
mazowieckie	5,69	2,03	0,22	3,43	0,63
opolskie	4,93	2,47	0,13	2,33	0,49
podkarpackie	6,53	3,41	0,10	3,02	0,47
podlaskie	7,00	1,85	0,11	5,04	0,73
pomorskie	6,22	1,41	0,12	4,69	0,77
śląskie	4,74	1,15	0,17	3,42	0,75
świętokrzyskie	4,78	1,86	0,21	2,71	0,59
warmińsko-mazurskie	5,90	1,09	0,40	4,41	0,80
wielkopolskie	4,91	1,06	0,16	3,69	0,78
zachodniopomorskie	4,72	2,19	0,18	2,35	0,52
ogółem	5,95	2,03	0,17	3,76	0,65

Tabela 17. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika DMFT dzieci w wieku 15 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	DMFT=0	DMFT=1	DMFT=2	DMFT=3	DMFT>4
dolnośląskie	5,9	5,9	9,3	7,6	71,2
kujawsko-pomorskie	3,8	4,7	0,0	5,7	85,8
lubelskie	2,5	3,4	7,6	5,1	81,4
lubuskie	16,3	8,7	13,5	12,5	49,0
łódzkie	4,8	6,3	4,0	4,8	80,2
małopolskie	0,0	2,7	2,7	0,9	93,6
mazowieckie	4,1	0,0	7,4	13,9	74,6
opolskie	9,6	7,8	6,1	10,4	66,1
podkarpackie	2,5	1,7	10,1	10,1	75,6
podlaskie	2,1	2,1	5,2	4,1	86,6
pomorskie	3,5	3,5	7,1	3,5	82,3
śląskie	11,2	6,0	12,1	11,2	59,5
świętokrzyskie	11,2	6,9	9,5	6,9	65,5
warmińsko-mazurskie	4,3	4,3	7,8	8,6	75,0
wielkopolskie	11,4	8,9	8,9	7,3	63,4
zachodniopomorskie	2,5	5,0	15,0	14,2	63,3
ogółem	6,0	4,9	7,9	8,0	73,2

Tabela 18. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika DMFT u dzieci w wieku 15 lat

DMFT =0	DMFT 1-3	DMFT 4-6	DMFT 7-9	DMFT 10-12	DMFT 13-15	DMFT 16-18	DMFT 19-21	DMFT >21
6	20,8	31,4	27,1	9,2	3,6	1,5	0,3	0,1

Tabela 19. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika DMFT u dzieci w wieku 15 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	DMFT = 0	DMFT 1-3	DMFT 4-6	DMFT 7-9	DMFT 10-12	DMFT 13-15	DMFT 16-18	DMFT 19-21	DMFT > 21
dolnośląskie	5,9	22,9	28,8	19,5	11,0	9,3	2,5	0,0	0,0
kujawsko-pomorskie	3,8	10,4	23,6	54,7	6,6	0,9	0,0	0,0	0,0
lubelskie	2,5	16,1	30,5	30,5	13,6	5,1	1,7	0,0	0,0
lubuskie	16,3	34,6	33,7	10,6	2,9	1,9	0,0	0,0	0,0
łódzkie	4,8	15,1	26,2	33,3	16,7	4,0	0,0	0,0	0,0
małopolskie	0,0	6,4	18,2	30,0	15,5	9,1	14,5	4,5	1,8
mazowieckie	4,1	21,3	36,1	30,3	6,6	0,8	0,8	0,0	0,0
opolskie	9,6	24,3	40,9	15,7	7,8	1,7	0,0	0,0	0,0
podkarpackie	2,5	21,8	26,9	31,9	9,2	6,7	0,8	0,0	0,0
podlaskie	2,1	11,3	36,1	25,8	13,4	11,3	0,0	0,0	0,0
pomorskie	3,5	14,2	31,9	38,9	9,7	1,8	0,0	0,0	0,0
śląskie	11,2	29,3	32,8	18,1	6,0	0,9	0,9	0,9	0,0
świętokrzyskie	11,2	23,3	34,5	24,1	4,3	1,7	0,9	0,0	0,0
warmińsko-mazurskie	4,3	20,7	31,9	32,8	7,8	1,7	0,9	0,0	0,0
wielkopolskie	11,4	25,2	32,5	18,7	9,8	1,6	0,8	0,0	0,0
zachodniopomorskie	2,5	34,2	37,5	19,2	5,8	0,8	0,0	0,0	0,0
ogółem	6,0	20,8	31,4	27,1	9,2	3,6	1,5	0,3	0,1

Tabela 20. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika DT u dzieci w wieku 15 lat

DT =0	DT 1-2	DT 3-4	DT 5-6	DT 7-8	DT 9-10	DT 11-12	DT >12
59,3	30,6	15,4	8,2	3,2	1,3	0,8	1,2

Tabela 21. Rozkład odsetkowy wartości składowej DT u dzieci w wieku 15 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	DT = 0	DT 1-2	DT 3-4	DT 5-6	DT 7- 8	DT 9-10	DT 11-12	DT >12
dolnośląskie	27,1	43,2	11,9	10,2	2,5	2,5	0,8	1,7
kujawsko-pomorskie	49,1	31,1	10,4	4,7	3,8	0,0	0,9	0,0
lubelskie	44,1	36,4	15,3	3,4	0,8	0,0	0,0	0,0
lubuskie	64,4	26,9	7,7	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
łódzkie	54,0	20,6	15,1	7,1	1,6	0,8	0,0	0,8
małopolskie	2,7	13,6	19,1	16,4	16,4	10,9	7,3	13,6
mazowieckie	27,0	42,6	16,4	9,0	4,1	0,8	0,0	0,0
opolskie	26,1	33,0	19,1	16,5	2,6	0,9	1,7	0,0
podkarpackie	18,5	26,9	24,4	18,5	5,0	1,7	2,5	2,5
podlaskie	37,1	32,0	20,6	6,2	3,1	1,0	0,0	0,0
pomorskie	46,0	33,6	11,5	5,3	2,7	0,9	0,0	0,0
śląskie	56,9	27,6	6,9	5,2	2,6	0,9	0,0	0,0
świętokrzyskie	39,7	31,0	17,2	8,6	2,6	0,0	0,0	0,9
warmińsko-mazurskie	55,2	27,6	12,9	3,4	0,9	0,0	0,0	0,0
wielkopolskie	54,5	27,6	15,4	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0
zachodniopomorskie	27,5	34,2	22,5	12,5	2,5	0,8	0,0	0,0
ogółem	39,3	30,6	15,4	8,2	3,2	1,3	0,8	1,2

Tabela 22. Odsetek dzieci w wieku 15 lat z usuniętym z powodu próchnicy co najmniej 1 zębem stałym (MT > 1) z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
Wskaźnik MT>1	10,2	11,4	9,4	12,2	10,8

Tabela 23. Średnia liczba zębów obecnych w jamie ustnej u badanych dzieci w wieku 15 lat

	Średnia liczba zębów na osobę
chłopcy	27,71
dziewczynki	27,61
miasto	27,67
wieś	27,65
ogółem	27,66

Tabela 24. Wartości wskaźnika SIC badanej populacji dzieci w wieku 15 lat z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
SIC	9,9	10,22	9,83	10,3	10,08
DMFT dla pozostałych 2/3	3,67	4,09	3,79	3,99	3,89

Tabela 25. Odsetek dzieci w wieku 15 lat z uszczelnionymi zębami mlecznymi i stałymi z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
stałe	18,7	20,6	26,3	13,6	19,7

Tabela 26. Odsetek dzieci w wieku 15lat z uszczelnionymi zębami oraz średnia liczba zębów uszczelnionych u badanego dziecka

WOJEWÓDZTWO	Odsetek dzieci z uszczelniaczem	Średnia liczba uszczelnionych zębów
dolnośląskie	13,6	2,31
kujawsko-pomorskie	2,8	5,33
lubelskie	32,2	3,34
lubuskie	33,7	3,69
łódzkie	12,7	2,31
małopolskie	32,7	2,69
mazowieckie	13,1	1,63
opolskie	11,3	1,92
podkarpackie	33,6	4,65
podlaskie	23,7	2,35
pomorskie	9,7	3,45
śląskie	23,3	2,11
świętokrzyskie	24,1	4,93
warmińsko-mazurskie	8,6	4,30
wielkopolskie	5,7	3,14
zachodniopomorskie	35,8	2,05
ogółem	19,7	3,09

Tabela 27. Rozkład odsetkowy dzieci w wieku 15 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia zachowawczego i chirurgicznego

	BRAK POTRZEB	PROFILAKTYKA	WYP. NA 1 POW.	WYP. NA 2 POW.	LECZ. MIAZGI	EKSTR.	INNE	BRAK DANYCH
chłopcy	4,4	20,1	52,9	27,3	4,4	5,1	8,4	3,3
dziewczynki	4,9	19,1	51,4	25,1	3,4	4,0	7,2	4,2
miasto	3,6	14,3	47,1	20,5	2,9	3,3	5,8	3,5
wieś	5,6	24,3	56,7	31,2	4,8	5,6	9,5	4,1
ogółem	4,7	19,5	52,1	26,1	3,9	4,5	7,7	3,8

Tabela 28. Rozkład odsetkowy dzieci w wieku 15 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia zachowawczego i chirurgicznego w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	BRAK POTRZEB	PROFILAKTYKA	WYP. NA 1 POW.	WYP. NA 2 POW.	LECZ. MIAZGI	EKSTR.	INNE	BRAK DANYCH
dolnośląskie	3,4	50,0	65,3	17,8	11,0	6,8	11,0	0,0
kujawsko-pomorskie	0,0	6,6	41,5	24,5	2,8	2,8	7,5	0,0
lubelskie	0,0	72,9	47,5	19,5	2,5	1,7	2,5	0,0
lubuskie	1,0	0,0	24,0	15,4	5,8	0,0	15,4	5,8
łódzkie	0,0	0,8	38,9	17,5	0,8	3,2	2,4	0,0
małopolskie	0,0	100,0	90,9	72,7	10,0	8,2	10,0	0,0
mazowieckie	0,0	0,0	73,0	14,8	2,5	11,5	2,5	9,8
opolskie	0,0	13,0	69,6	26,1	5,2	3,5	11,3	0,0
podkarpackie	0,0	0,0	74,8	43,7	4,2	1,7	5,9	0,8
podlaskie	0,0	1,0	53,6	36,1	5,2	1,0	6,2	15,5
pomorskie	0,0	15,0	42,5	20,4	0,9	1,8	7,1	0,0
śląskie	0,0	0,0	31,0	17,2	6,0	7,8	6,0	0,0
świętokrzyskie	0,0	0,0	59,5	12,9	0,0	1,7	4,3	0,0
warmińsko-mazurskie	0,0	4,3	26,7	31,9	4,3	9,5	5,2	31,0
wielkopolskie	0,0	16,3	22,8	29,3	0,0	5,7	18,7	0,0
zachodniopomorskie	0,0	31,7	70,8	21,7	1,7	4,2	8,3	0,0
ogółem	4,7	19,5	52,1	26,1	3,9	4,5	7,7	3,8

Tabela 29. Rozkład odsetkowy dzieci w wieku 15 lat z najwyższymi wartościami wskaźnika CPI z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	NAJWYŻSZA STWIERDZANA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA CPI					
	0 ZDROWE PRZYŻĘBIE	1 KRWAWIENIE Z DZIASEŁ	2 KAMIEŃ NAZĘBNY	3 PLYTKIE KIESZONKI	4 GŁĘBOKIE KIESZONKI	WYŁĄCZENI Z BADANIA
chłopcy	55,8	22,2	19,4	0,0	0,0	2,6
dziewczynki	69,3	15,5	12,4	0,0	0,0	2,8
miasto	63,6	19,8	14,1	0,0	0,0	2,4
wieś	62,6	17,5	16,9	0,0	0,0	3,0
ogółem	63,1	18,6	15,6	0,0	0,0	2,7

Tabela 30. Rozkład odsetkowy dzieci w wieku 15 lat z najwyższymi wartościami wskaźnika CPI w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	NAJWYŻSZA STWIERDZANA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA CPI					
	0 ZDROWE PRZYŻĘBIE	1 KRWAWIENIE Z DZIASEŁ	2 KAMIEŃ NAZĘBNY	3 PLYTKIE KIESZONKI	4 GŁĘBOKIE KIESZONKI	WYŁĄCZENI Z BADANIA
dolnośląskie	65,3	16,9	15,3	0,0	0,0	2,5
kujawsko-pomorskie	90,6	0,0	5,7	0,0	0,0	3,8
lubelskie	38,1	40,7	11,9	0,0	0,0	9,3
lubuskie	39,4	51,0	9,6	0,0	0,0	0,0
łódzkie	61,1	31,0	7,9	0,0	0,0	0,0
małopolskie	57,3	2,7	40,0	0,0	0,0	0,0
mazowieckie	38,5	54,1	4,1	0,0	0,0	3,3
opolskie	73,9	6,1	18,3	0,0	0,0	1,7
podkarpackie	64,7	16,8	18,5	0,0	0,0	0,0
podlaskie	85,6	1,0	13,4	0,0	0,0	0,0
pomorskie	86,7	1,8	11,5	0,0	0,0	0,0
śląskie	66,4	19,8	13,8	0,0	0,0	0,0
świętokrzyskie	93,1	3,4	3,4	0,0	0,0	0,0
warmińsko-mazurskie	40,5	0,0	44,0	0,0	0,0	15,5
wielkopolskie	37,4	30,1	28,5	0,0	0,0	4,1
zachodniopomorskie	77,5	15,8	4,2	0,0	0,0	2,5
ogółem	63,1	18,6	15,6	0,0	0,0	2,7

Młodzież w wieku 18 lat

Tabela 31. Odsetek młodzieży w wieku 18 lat wolnej od próchnicy (DMFT=0) z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	ogółem
5,2	3,3	3,6	4,5	4

Tabela 32. Odsetek młodzieży w wieku 18 lat wolnej od próchnicy (DMFT=0) w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	odsetek
dolnośląskie	2,1
kujawsko-pomorskie	0,0
lubelskie	2,3
lubuskie	10,5
łódzkie	3,4
małopolskie	1,0
mazowieckie	4,9
opolskie	3,3
podkarpackie	0,0
podlaskie	1,0
pomorskie	1,1
śląskie	5,8
świętokrzyskie	11,7
warmińsko-mazurskie	4,7
wielkopolskie	11,2
zachodniopomorskie	0,8
ogółem	4,0

Tabela 33. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika DMFT u dzieci w wieku 18 lat

DMFT =0	DMFT 1-3	DMFT 4-6	DMFT 7-9	DMFT 10-12	DMFT 13-15	DMFT 16-18	DMFT 19-21	DMFT >21
4	11,8	24,6	29,3	17,3	8,6	3,4	0,9	0,1

Tabela 34. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika DMFT u osób w wieku 18 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	DMFT = 0	DMFT 1-3	DMFT 4-6	DMFT 7-9	DMFT 10-12	DMFT 13-15	DMFT 16-18	DMFT 19-21	DMFT > 21
dolnośląskie	2,1	7,5	24,7	30,1	21,9	6,8	5,5	0,7	0,7
kujawsko-pomorskie	0,0	12,5	25,0	44,4	12,5	2,8	2,8	0,0	0,0
lubelskie	2,3	9,9	17,6	27,5	22,1	12,2	6,9	0,8	0,8
lubuskie	10,5	29,0	25,0	16,9	9,7	5,6	2,4	0,8	0,0
łódzkie	3,4	13,4	26,1	35,3	13,4	5,0	2,5	0,8	0,0
małopolskie	1,0	7,2	17,7	26,3	27,8	13,9	4,8	1,4	0,0
mazowieckie	4,9	14,1	26,1	29,6	15,5	5,6	3,5	0,7	0,0
opolskie	3,3	18,0	24,7	35,3	9,3	7,3	1,3	0,7	0,0
podkarpackie	0,0	2,0	16,7	40,7	20,0	16,7	2,7	1,3	0,0
podlaskie	1,0	7,1	14,3	25,5	29,6	11,2	7,1	3,1	1,0
pomorskie	1,1	12,9	18,3	44,1	12,9	8,6	1,1	1,1	0,0
śląskie	5,8	12,9	41,0	21,6	7,9	7,2	3,6	0,0	0,0
świętokrzyskie	11,7	11,7	31,4	20,4	14,6	6,6	2,9	0,7	0,0
warmińsko-mazurskie	4,7	14,2	30,4	28,4	14,9	4,7	2,0	0,7	0,0
wielkopolskie	11,2	13,6	32,8	18,4	14,4	8,0	0,8	0,8	0,0
zachodniopomorskie	0,8	5,8	21,7	34,2	25,0	9,2	3,3	0,0	0,0
ogółem	4,0	11,8	24,6	29,3	17,3	8,6	3,4	0,9	0,0

Tabela 35. Rozkład odsetkowy wartości składowej DT u osób w wieku 18 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	DT = 0	DT 1-2	DT 3-4	DT 5-6	DT 7-8	DT 9-10	DT 11-12	DT >12
dolnośląskie	2,1	4,1	12,3	15,8	24,0	16,4	11,6	13,7
kujawsko-pomorskie	0,0	6,9	13,9	16,7	37,5	18,1	1,4	5,6
lubelskie	2,3	4,6	13,0	9,9	21,4	16,0	12,2	20,6
lubuskie	10,5	20,2	18,5	15,3	12,9	10,5	3,2	8,9
łódzkie	3,4	10,1	10,9	18,5	25,2	17,6	5,9	8,4
małopolskie	1,0	4,3	7,7	12,9	16,7	17,7	19,6	20,1
mazowieckie	4,9	8,5	11,3	20,4	23,2	11,3	10,6	9,9
opolskie	3,3	10,0	14,7	18,0	17,3	22,0	5,3	9,3
podkarpackie	0,0	1,3	5,3	12,0	30,0	18,0	12,7	20,7
podlaskie	1,0	2,0	10,2	9,2	15,3	19,4	20,4	22,4
pomorskie	1,1	9,7	10,8	10,8	34,4	16,1	6,5	10,8
śląskie	5,8	8,6	25,2	20,1	16,5	8,6	4,3	10,8
świętokrzyskie	11,7	4,4	16,8	21,9	13,9	15,3	5,8	10,2
warmińsko- mazurskie	4,7	7,4	16,2	20,9	20,9	11,5	10,8	7,4
wielkopolskie	11,2	8,0	16,8	21,6	13,6	9,6	9,6	9,6
zachodniopomorskie	0,8	2,5	9,2	15,8	25,8	18,3	15,0	12,5
ogółem	4,0	6,9	13,2	16,4	21,1	15,4	10,2	12,9

Tabela 36. Średnia liczba zębów obecnych w jamie ustnej u badanych osób w wieku 18 lat

	ŚREDNIA LICZBA ZĘBÓW STAŁYCH NA OSOBE
mężczyźni	28,15
kobiety	28,00
miasto	28,02
wieś	28,12
ogółem	28,06

Tabela 37. Średnia liczba zębów obecnych w jamie ustnej u badanych osób w wieku 18 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	Średnia liczba zębów stałych na osobę
dolnośląskie	28,32
kujawsko-pomorskie	29,28
lubelskie	27,53
lubuskie	27,40
łódzkie	28,66
małopolskie	27,78
mazowieckie	27,96
opolskie	28,06
podkarpackie	28,03
podlaskie	27,20
pomorskie	28,77
śląskie	28,52
świętokrzyskie	27,84
warmińsko - mazurskie	28,09
wielkopolskie	28,34
zachodniopomorskie	27,93
ogółem	28,06

Tabela 38. Odsetek osób w wieku 18 lat z uszczelnionymi zębami oraz średnia liczba zębów uszczelnionych u badanej osoby

	ODSETEK OSÓB Z USZCZELNIACZEM	ŚREDNIA LICZBA USZCZELNIONYCH ZĘBÓW
mężczyźni	16,3	2,97
kobiety	14,8	2,79
miasto	16,9	3,04
wieś	13,6	2,61
ogółem	15,4	2,87

Tabela 39. Odsetek osób w wieku 18 lat z uszczelnionymi zębami oraz średnia liczba zębów uszczelnionych u badanej osoby w poszczególnych województwach

Województwo	Odsetek osób z uszczelniaczem	Średnia liczba uszczelnionych zębów
dolnośląskie	6,2	1,89
kujawsko-pomorskie	1,4	8,00
lubelskie	29,8	3,90
lubuskie	29,8	3,43
łódzkie	10,1	3,42
małopolskie	31,1	2,26
mazowieckie	24,6	2,17
opolskie	8,7	2,85
podkarpackie	10,7	2,50
podlaskie	7,1	3,86
pomorskie	1,1	3,00
śląskie	13,7	1,53
świętokrzyskie	18,2	4,08
warmińsko - mazurskie	14,2	2,76
wielkopolskie	6,4	3,75
zachodniopomorskie	13,3	2,19
ogółem	15,4	2,87

Tabela 40. Wartości wskaźnika SIC badanej populacji młodzieży w wieku 18 lat z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	ogółem
SIC	12,43	12,22	12,31	12,3	12,31
DMFT dla pozostałych 2/3	5,19	5,42	5,24	5,43	5,33

Tabela 41. Rozkład odsetkowy młodzieży w wieku 18 lat z najwyższymi wartościami wskaźnika CPI z uwzględnieniem płci i lokalizacji miejsca zamieszkania

	NAJWYŻSZA STWIERDZANA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA CPI					
	0 ZDROWE PRZYŻĘBIE	1 KRWAWIENIE Z DZIAŚEŁ	2 KAMIENŃ NAZĘBNY	3 PLYTKIE KIESZONKI	4 GŁĘBOKIE KIESZONKI	WYŁĄCZENI Z BADANIA
mężczyźni	52,8	19,1	23,4	0,5	0,0	4,2
kobiety	62,2	14,3	17,8	0,1	0,0	5,7
miasto	59,4	15,4	20,6	0,3	0,0	4,3
wieś	57,2	17,1	19,5	0,2	0,0	6,0
ogółem	58,4	16,2	20,1	0,2	0,0	5,1

Tabela 42. Rozkład odsetkowy młodzieży w wieku 18 lat z najwyższymi wartościami wskaźnika CPI w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	NAJWYŻSZA STWIERDZANA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA CPI					
	0 ZDROWE PRZYŻĘBIE	1 KRWAWIENIE Z DZIAŚEŁ	2 KAMIENŃ NAZĘBNY	3 PLYTKIE KIESZONKI	4 GŁĘBOKIE KIESZONKI	WYŁĄCZENI Z BADANIA
dolnośląskie	47,9	6,2	41,1	0,0	0,0	4,8
kujawsko-pomorskie	86,1	2,8	11,1	0,0	0,0	0,0
lubelskie	32,1	37,4	17,6	0,0	0,0	13,0
lubuskie	47,6	47,6	4,8	0,0	0,0	0,0
łódzkie	67,2	23,5	8,4	0,0	0,0	0,8
małopolskie	84,2	2,4	12,9	0,0	0,0	0,5
mazowieckie	40,8	35,9	17,6	0,0	0,0	5,6
opolskie	69,3	10,0	17,3	0,0	0,0	3,3
podkarpackie	44,7	4,0	51,3	0,0	0,0	0,0
podlaskie	81,6	0,0	17,3	0,0	0,0	1,0
pomorskie	68,8	12,9	10,8	0,0	0,0	7,5
śląskie	46,8	29,5	10,8	0,0	0,0	12,9
świętokrzyskie	92,7	4,4	1,5	0,0	0,0	1,5
warmińsko-mazurskie	52,0	1,4	26,4	3,4	0,0	16,9
wielkopolskie	30,4	21,6	43,2	0,0	0,0	4,8
zachodniopomorskie	49,2	24,2	19,2	0,0	0,0	7,5
ogółem	58,4	16,2	20,1	0,2	0,0	5,1

Tabela 43. Rozkład odsetkowy młodzieży w wieku 18 lat w zależności od stwierdzonego statusu protetycznego z uwzględnieniem płci i lokalizacji

	BRAK UZUPEŁ. PROTETYCZNYCH		JEDEN MOST		WIĘCEJ NIŻ JEDEN MOST		PROTEZA CZĘŚCIOWA RUCHOMA		MOST + PROTEZA CZĘŚCIOWA RUCHOMA		PROTEZA CAŁKOWITA		BRAK DANYCH	
	SZCZ.	ŻUCH	SZCZ.	ŻUCH	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH	SZCZ.	ŻUCH	SZCZ.	ŻUCH	SZCZ.	ŻUCH
mężczyźni	99,5	99,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
kobiety	99,5	99,8	0,3	0,2	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
miasto	99,7	99,7	0,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wieś	99,3	99,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
ogółem	99,5	99,7	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabela 44. Rozkład odsetkowy młodzieży w wieku 18 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia zachowawczego i chirurgicznego z uwzględnieniem płci i lokalizacji

	BRAK POTRZEB	PROFILAKTYKA	WYP. NA 1 POW.	WYP. NA 2 POW.	LECZ. MIAZGI	EKSTR.	INNE	BRAK DANYCH
mężczyźni	0,2	26,0	52,0	35,2	7,3	5,9	7,6	0,0
kobiety	0,2	28,3	47,2	31,5	5,1	7,1	6,9	0,0
miasto	0,2	28,7	48,8	32,0	5,6	6,3	4,9	0,0
wieś	0,2	25,9	49,6	34,2	6,4	7,0	9,8	0,0
ogółem	0,2	27,4	49,2	33,0	6,0	6,6	7,2	0,0

Tabela 45. Rozkład odsetkowy młodzieży w wieku 18 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia zachowawczego i chirurgicznego w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	BRAK POTRZEB	PROFILAKTYKA	WYP. NA 1 POW.	WYP. NA 2 POW.	LECZ. MIAZGI	EKSTR.	INNE	BRAK DANYCH
dolnośląskie	0,0	97,9	43,2	31,5	6,2	9,6	14,4	0,0
kujawsko-pomorskie	0,0	13,9	37,5	41,7	1,4	5,6	2,8	0,0
lubelskie	0,0	8,4	44,3	21,4	4,6	6,9	0,0	0,0
lubuskie	0,0	0,0	18,5	28,2	3,2	1,6	16,9	0,0
łódzkie	0,0	0,0	29,4	27,7	2,5	8,4	3,4	0,0
małopolskie	1,9	100,0	82,8	59,8	16,7	7,7	1,4	0,0
mazowieckie	0,0	0,0	52,1	14,8	1,4	4,2	9,9	0,0
opolskie	0,0	95,3	59,3	24,0	4,0	4,7	8,0	0,0
podkarpackie	0,0	0,0	80,0	53,3	8,0	10,0	12,7	0,0
podlaskie	0,0	8,2	53,1	54,1	9,2	2,0	5,1	0,0
pomorskie	0,0	20,4	51,6	14,0	1,1	2,2	15,1	0,0
śląskie	0,0	0,0	28,8	30,2	9,4	12,2	0,7	0,0
świętokrzyskie	0,0	0,0	40,1	14,6	0,0	7,3	3,6	0,0
warmińsko-mazurskie	0,0	1,4	32,4	44,6	5,4	7,4	2,7	0,0
wielkopolskie	0,0	3,2	23,2	26,4	1,6	4,8	7,2	0,0
zachodniopomorskie	0,0	22,5	83,3	28,3	12,5	6,7	14,2	0,0
ogółem	0,2	27,4	49,2	33,0	6,0	6,6	7,2	0,0

Tabela 46. Rozkład odsetkowy młodzieży w wieku 18 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia protetycznego z uwzględnieniem płci i lokalizacji

	BRAK POTRZEB		JEDNOPUNKTOWE UZUPEŁNIENIE		WIELO-PUNKTOWE UZUPEŁNIENIE		JEDNOPUNKTOWE I WIELO-PUNKTOWE UZUPEŁNIENIA		PROTEZA CAŁKOWITA		BRAK DANYCH	
	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.
mężczyźni	95,2	93,4	2,1	2,7	2,5	3,6	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
kobiety	95,1	92,0	2,8	3,8	1,8	4,0	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
miasto	96,0	94,4	2,0	2,7	1,8	2,6	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
wieś	94,1	90,4	3,1	4,0	2,4	5,3	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
ogółem	95,1	92,6	2,5	3,3	2,0	3,9	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabela 47. Rozkład odsetkowy młodzieży w wieku 18 lat w zależności od stwierdzonych potrzeb leczenia protetycznego w poszczególnych województwach

WOJE- WÓDZTWO	BRAK POTRZEB		JEDNO- PUNKTOWE UZUPEŁNIENIE		WIELO- PUNKTOWE UZUPEŁNIENIE		JEDNOPUNKTO- WE I WIELO- PUNKTOWE UZUPEŁNIENIA		PROTEZA CAŁKOWITA		BRAK DANYCH	
	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.	SZCZ.	ŻUCH.
Dolnośląskie	93,2	91,1	2,1	2,7	4,8	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kujawsko- pomorskie	95,8	97,2	0,0	1,4	4,2	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lubelskie	98,5	98,5	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lubuskie	90,3	91,1	8,1	8,9	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Łódzkie	96,6	94,1	0,8	3,4	1,7	1,7	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Małopolskie	96,2	88,0	0,0	1,9	3,8	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mazowieckie	96,5	91,5	1,4	3,5	1,4	4,2	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Opolskie	98,7	94,0	0,0	0,7	1,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Podkarpackie	94,0	93,3	4,0	4,7	1,3	0,7	0,7	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Podlaskie	92,9	94,9	7,1	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pomorskie	95,7	92,5	1,1	0,0	3,2	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Śląskie	96,4	97,8	0,0	0,0	3,6	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Świętokrzyski e	98,5	92,7	0,0	0,0	1,5	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
warmińsko- mazurskie	88,5	85,1	10,8	14,2	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wielkopolskie	96,0	94,4	4,0	4,0	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zachodnio- pomorskie	94,2	90,8	0,0	0,0	5,8	8,3	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Ogółem	95,1	92,6	2,5	3,3	2,0	3,9	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabela 48. Odsetek dzieci w wieku 6 lat bez próchnicy w latach 1997, 1999, 2005 i 2008

1997	1999	2005	2008
17,0	17,6	13,0	14,6

Tabela 49. Wartości wskaźnika dmft u dzieci w wieku 6 lat w latach 2005 i 2008

2005	2008
5,5	5,0

Tabela 50. Wartość średnia DMFT u młodzieży w Polsce w wieku 18 lat w latach 1995-2008

	DMFT	DT	MT	FT	FT/FT+DT
1995	9,2	4,3	0,6	4,3	0,5
2004	8,0	2,2	0,4	5,4	0,7
2008	7,6	2,1	0,2	5,3	0,7

Tabela 51. Odsetki osób w wieku 18 lat z zębami usuniętymi z powodu próchnicy, w latach 2004 i 2008

2004	25,5%
2008	14,4%

Tabela 52. Porównanie wartości wskaźnika SIC u młodzieży w wieku 18 lat badanej w roku 2004 i 2008

2004	15,3
2008	12,3

Tabela 53. Rozkład odsetkowy osób w wieku 18 lat z najwyższą wartością CPI w Polsce w latach 2004 i 2008.

	NAJWYŻSZE U OSOBY WARTOŚCI WSKAŹNIKA CPI					
	0 Zdrowe przyzębie	1 krwawienie z dziąseł	2 Kamień nazębny	3 Płytkie kieszonki	4 głębokie kieszonki	Wyłączeni z badania
2004	51,7	22,9	24,8	0,5	0,0	3,9
2008	58,4	16,2	20,1	0,2	0,0	5,1

Tabela 54. Średnia liczba zdrowych sekstantów u osoby w wieku 18 lat w latach 2004 i 2008

2004	4,3
2008	4,7

Tabela 55. Samoocena stanu uzębienia u dzieci w wieku 15 lat

KATEGORIE STANU ZDROWIA	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
Bardzo dobry	313	17,0
Dobry	1203	65,4
Niezadowolający	290	15,8
Bardzo zły	24	1,3
Brak danych	9	0,5

Tabela 56. Świadomość stomatologiczna uczniów (15 lat)

TWIERDZENIA	PRAWDA	FALSZ	NIE WIEM	BRAK DANYCH
Próchnica zębów jest chorobą wywoływaną przez bakterie, które każdy może usunąć przy pomocy szczotki i pasty do zębów.	46,6	34,1	17,7	1,5
Próchnica zębów szczególnie intensywnie rozwija się u dzieci i młodzieży	66,4	11,4	21,1	1,1
Jeżeli rodzice mieli dużą skłonność do próchnicy, to ich dzieci mają również z powodów dziedzicznych zęby silnie zaatakowane próchnicą	13,2	47,5	37,7	1,6
Związki fluoru, które są dodawane do past wnikają do szkliwa zęba czyniąc go odpornym na próchnicę	65,5	6,5	26,8	1,3
Częste spożywanie cukru i zapominanie o szczotkowaniu zębów prowadzą do powstawania ubytków próchnicowych	83,6	4,9	10,4	1,0

Tabela 57. Ostatnia wizyta u dentysty dzieci w wieku 15 lat

ODSTĘP CZASU	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
6 miesięcy	1028	55,9
12 miesięcy	403	21,9
1-2 lata	245	13,3
Ponad 2 lata	157	8,5
Brak danych	6	0,3

Tabela 58. Posiadanie stałego (swojego) dentysty(15 –lat)

	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
Tak	1113	60,5
Nie	698	38,0
Brak danych	28	1,5

Tabela 59. Postawa (aktywność/pasywność) stomatologów względem objaśniania dzieciom 15-letnim podstawowych problemów stomatologicznych (możliwych kilka pozytywnych odpowiedzi)

RODZAJE INFORMACJI	TAK	NIE	BRAK DANYCH
Stomatolog poinformował jak czyścić zęby	39,0	55,8	5,2
Wyjaśnił, jaki jest stan i potrzeby uzębienia	79,1	18,1	2,9
Określił częstotliwość wizyt kontrolnych	54,9	40,1	5,1
Wyjaśnił jak można uniknąć nowych ubytków	41,2	53,6	5,2
Zalecił preparaty fluoru	29,0	66,2	4,7
Udzielił instrukcji o właściwym żywieniu	17,9	76,6	5,5

Tabela 60. Stosowanie fluoryzacji kontaktowej w bieżącym roku szkolnym(15-lat)

	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
Tak – prowadzono fluoryzację	180	9,8
Nie – nie prowadzono	1633	88,8
Brak danych	26	1,4

Tabela 61. Częstość czyszczenia zębów przez dzieci w wieku 15 lat

	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
więcej niż 2 razy dziennie	410	22,3
2 razy dziennie	1020	55,5
1 raz dziennie	309	16,8
Czasami zapomina	79	4,3
Raz na kilka dni	16	0,9
Brak danych	5	0,3

Tabela 62. Częstość spożywania przez uczniów produktów (kariogennych)(15-lat)

PRODUKT	CO-DZIENNIE	CO 2-3 DNI	1 RAZ W TYGODNIU	1 RAZ W MIESIĄCU	SPORADY-CZNIE LUB WCALE	BRAK DANYCH
Pączek lub słodka bułka	9,3	14,4	14,8	7,6	40,6	13,3
Ciastko z kremem	1,7	4,7	5,8	6,6	65,9	15,2
Cukierki, lizak	8,2	12,8	13,2	15,1	37,4	13,3
Czekolada, baton	8,4	17,4	18,3	13,6	29,1	13,2
Chipsy	6,9	11,7	14,7	13,6	39,6	13,4
Guma do żucia bez cukru	24,7	19,1	11,9	7,7	23,8	12,8
Mleko, jogurt, kefir	12,5	9,4	6,4	3,8	54,2	13,8
Napoje słodzone (pepsi, cola oranżada)	20,0	19,0	13,0	10,9	24,4	12,7
Soki owocowe	15,2	19,6	14,0	11,0	26,8	13,5
Woda mineralna	19,0	16,2	12,9	10,4	28,2	13,3
Lody	4,2	8,3	9,7	11,6	51,9	14,2

Tabela 63. Samoocena stanu uzębienia(18 lat)

KATEGORIE STANU ZDROWIA	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
Bardzo dobry/dobry	674	32,1
względnie dobry/dostateczny	1293	61,6
zły/bardzo zły	122	5,8
Brak danych	11	0,5

Tabela 64. Ocena własna stanu posiadanej wiedzy i umiejętności w zakresie troski o swoje uzębienie (18 lat)

WIEDZA MŁODZIEŻY NA TEMAT WŁASNEGO UZĘBIENIA	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
bardzo dobra / dobra	874	41,6
ograniczona (ogólna wiedza)	1192	56,8
niedostateczna / żadna	25	1,2
Brak danych	9	0,4

Tabela 65. Źródła wiedzy stomatologicznej młodzieży (18 lat)

SPOSÓB POZYSKIWANIA WIEDZY O UZĘBIENIU I SPOSOBACH PIELĘGNACJI	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
lekarz dentysta lub/i higienistka dentystyczna	1517	30,4
lekarz rejonowy lub/i pielęgniarka	318	6,4
Nauczyciel w szkole	439	8,8
czasopisma, poradniki	598	12,0
szkoła	609	12,2
matka/ojciec	1314	26,4
babcia /dziadek	145	2,9
inne	44	0,9

Tabela 66. Świadomość zdrowotna młodzieży w zakresie higieny jamy ustnej (odpowiedzi prawidłowe) (18 lat)

STWIERDZENIA DOTYCZĄCE HIGIENY JAMY USTNEJ	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
próchnica zębów szczególnie intensywnie rozwija się u dzieci i młodzieży, a u dorosłych dużo wolniej	1050	50,0
choroba dziąseł objawia się m.in. krwawieniem z dziąseł	1734	82,6
fluorkowanie wody pitnej bardzo zmniejsza zachorowalność na próchnicę zębów	786	37,4
zjedzenie jabłka przed pójściem spać może zastąpić wieczorne mycie zębów (fałsz)	1631	77,6
jeżeli rodzice mieli dużą skłonność do próchnicy, to ich dzieci mają również z powodów dziedzicznych zęby silnie zaatakowane próchnicą (fałsz)	843	40,1
dodawanie przez producentów do past do zębów np. fluoru, chlorheksydyny, triclosanu wynika z potrzeb reklamowych i nie obniża zachorowalności na próchnicę i choroby przyzębia (fałsz)	1103	52,4
polskie pasty zawierające związki fluoru są równie skuteczne jak pasty produkowane w krajach Europy Zachodniej	1062	50,6
u dzieci, którym usunięto dużą liczbę zębów mlecznych często występują wady zgryzu	692	33,0
głównym przeznaczeniem nitki dentystycznej jest usuwanie resztek pokarmowych po jedzeniu, a nie czyszczenie zębów z płytki nazębnej (fałsz)	248	11,8

Tabela 67. Wiedza młodzieży na temat wpływu posiadania naturalnych, własnych zębów na ogólne zdrowie? (18 lat)

WPLYW STANU UZĘBIENIA NA OGÓLNE ZDROWIE	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
bardzo duży	1833	87,3
do pewnego stopnia	242	11,5
niewielki	15	0,7
Brak danych	10	0,5

Tabela 68. Ostatnia wizyta u dentysty(18 lat)

ODSTĘP CZASU	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
12 miesięcy	1364	65,0
1-2 lata	432	20,6
Ponad 2 lata	198	9,4
Ponad 5 lat	84	4,0

Tabela 69. Rodzaje placówek do których zgłaszają się 18-letni uczniowie

RODZAJ PLACÓWKI	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
Publiczna przychodnia	741	35,3
Prywatny gabinet	1138	54,2
Brak danych	221	10,5

Tabela 70. Przyczyny odsuwania w czasie wizyty u stomatologa mimo odczuwanej potrzeby takiej wizyty(18 lat)

Przyczyny odkładania wizyty u lekarza stomatologa	Liczba badanych	Odsetek badanych
respondenta nie stać na leczenie u stomatologa prywatnego, a stomatolog rejonowy wyznacza długie terminy	201	26,1
respondenta nie stać na leczenie u stomatologa prywatnego, a stomatolog rejonowy nie ma dobrych materiałów	197	25,6
respondenta nie stać na leczenie u stomatologa prywatnego, a stomatolog rejonowy niestarannie wykonuje zabiegi	198	25,7
respondenta nie stać na leczenie u stomatologa prywatnego, a stomatolog rejonowy jest nie uprzejmy	121	15,7
respondenta nie stać na leczenie u stomatologa prywatnego, a stomatolog rejonowy nie wykonuje zabiegów, których potrzebują	128	16,6
respondent boi się bólu, jaki stomatolog może jej sprawić	479	62,2
respondent sądzi, że te kłopoty jakie ma z uzębieniem same miną	171	22,2
respondent nie idzie do stomatologa bo przypuszcza, że nie wiele jej pomoże	100	13,0
respondent nie troszczy się zbyt o stan uzębienia, ma inne ważniejsze problemy	183	23,8
rówieśnicy w otoczeniu respondenta też mają kłopoty z zębami i także zwlekają z pójściem do dentysty	399	51,8
inne powody	0	0

Tabela 71. Częstość czyszczenia zębów przez młodzież w wieku 18 lat

	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
2 lub więcej razy dziennie	1544	73,5
1 raz dziennie	366	17,4
Czasami zapominam	172	8,2
Rzadko lub wcale	0	0
Brak danych	18	0,9

Tabela 72. Sposób czyszczenia zębów(18 lat)

SPOSÓB CZYSZCZENIA	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
respondentka płucze tylko wodą	29	1,4
respondentka czyści zęby z użyciem szczoteczki (bez pasty, bez proszku)	7	0,3
respondentka czyści zęby z użyciem szczoteczki i pasty	2056	97,9
brak danych	8	0,4

Tabela 73. Znajomość i używanie nici dentystycznej(18 lat)

ZNAJOMOŚĆ I UŻYWANIE NICI DENTYSTYCZNEJ	LICZBA BADANYCH	ODSETEK BADANYCH
respondent wie do czego służy nić dentystyczna	2023	96,3
w najbliższej rodzinie respondenta używa się nić dentystyczną	1043	49,7
respondent osobiście używa nić dentystyczną	565	26,9

Badanie w 2009 roku.

W roku 2009 badanie przeprowadzono na grupie dzieci w wieku 3 lat oraz na grupie osób starszych w wieku 65-74 lata.

Tabela 1. Liczba zbadanych dzieci w wieku 3 lat.

	LICZBA ZBADANYCH
chłopcy	388
dziewczynki	368
miasto	405
wieś	351
ogółem	756

Tabela 2. Liczba zbadanych dzieci w wieku 3 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	LICZBA ZBADANYCH				
	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
dolnośląskie	59	55	53	61	114
lubuskie	52	45	47	50	97
małopolskie	69	71	68	72	140
mazowieckie	15	14	20	9	29
podkarpackie	85	75	80	80	160
pomorskie	89	71	111	49	160
zachodniopomorskie	19	37	26	30	56
ogółem	388	368	454	302	756

Tabela 3. Liczba i odsetek dzieci w wieku 3 lat wolnych od próchnicy

	N	%
chłopcy	152	39,2
dziewczynki	157	42,7
miasto	180	44,4
wieś	129	36,8
ogółem	309	40,9

Tabela 4. Odsetek dzieci w wieku 3 lat wolnych od próchnicy w poszczególnych województwach.

WOJEWÓDZTWO	BRAK POTRZEB
dolnośląskie	34,5
lubuskie	54
małopolskie	31,4
mazowieckie	34
podkarpackie	31,9
pomorskie	56,9
zachodniopomorskie	53,5
ogółem	42,8

Tabela 5. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika dmft u dzieci w wieku 3 lat.

	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
dmft=0	40	45,6	45,6	40	42,8
dmft=1	11,4	9	10,9	9,4	10,2
dmft=2	11,8	10,3	10,3	11,7	11
dmft=3	6	5,7	5,4	6,3	5,9
dmft=4	30,9	29,4	27,8	32,5	30,1

Tabela 6. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika dmft u dzieci w wieku 3 lat w poszczególnych województwach.

WOJEWÓDZTWO	dmft=0	dmft=1	dmft=2	dmft=3	dmft=4
dolnośląskie	34,5	9,7	7,9	3,6	44,2
lubuskie	54	9,3	9,9	5	21,7
małopolskie	31,4	8,6	12,9	6,4	40,7
mazowieckie	34	8,5	17,9	8,5	31,1
podkarpackie	31,9	10,6	11,3	8,8	37,5
pomorskie	56,9	14,4	9,4	5	14,4
zachodniopomorskie	53,3	9,3	10,7	4,7	22
ogółem	42,8	10,2	11	5,9	30,1

Tabela 7. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika dt u dzieci w wieku 3 lat

dt =0	dt 1-2	dt 3-4	dt 5-6	dt 7-8	dt 9-10	dt 11-12	dt 13-14	dt 15-16	dt 17-18	dt 19-20
43,5	21,3	12,6	8,3	6,3	3,6	2,4	1,3	0,4	0,2	0,2

Tabela 8. Rozkład odsetkowy liczby zębów z ubytkami próchnicowymi u dzieci w wieku 3 lat w 2002 i 2009 roku.

	dmft=0		dmft=1		dmft=2		dmft=3		dmft≥4	
	2002	2009	2002	2009	2002	2009	2002	2009	2002	2009
chłopcy	44,2	40,0	7,5	11,4	9,6	11,8	5,0	6,0	33,7	30,9
dziewczynki	43,4	45,6	9,7	9,0	9,3	10,3	5,9	5,7	31,6	29,4
miasto	46,1	45,6	8,8	10,9	10	10,3	4,8	5,4	30,3	27,8
wieś	41,6	40,0	8,4	9,4	9,0	11,7	6,1	6,3	34,9	32,5
ogółem	43,8	42,8	8,6	10,2	9,5	11,0	5,5	5,9	32,6	30,1

Tabela 9. Odsetek dzieci w wieku 3 lat wolnych od próchnicy w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	% BEZ PRÓCHNICY				
	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
dolnośląskie	30,5	32,7	24,5	37,7	31,6
lubuskie	53,8	53,3	46,8	60,0	53,6
małopolskie	30,4	32,4	45,6	18,1	31,4
mazowieckie	33,3	21,4	25,0	33,3	27,6
podkarpackie	28,2	36,0	32,5	31,3	31,9
pomorskie	50,6	64,8	61,3	46,9	56,9
zachodniopomorskie	57,9	43,2	57,7	40,0	48,2
ogółem	49,2	50,8	44,7	35,1	40,9

Tabela 10. Średnia liczba zębów u dzieci w wieku 3 lat

	ŚREDNIA LICZBA ZĘBÓW
chłopcy	19,99
dziewczynki	19,98
miasto	19,99
wieś	19,99
ogółem	19,99

Tabela 11. Średnia liczba zębów u dzieci w wieku 3 lat w poszczególnych województwach

WOJEWÓDZTWO	ŚREDNIA LICZBA ZĘBÓW				
	chłopcy	dziewczynki	miasto	wieś	ogółem
dolnośląskie	19,92	20,00	19,91	20,00	19,96
lubuskie	20,00	19,98	20,00	19,98	19,99
małopolskie	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
mazowieckie	19,93	20,00	19,95	20,00	19,97
podkarpackie	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
pomorskie	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
zachodniopomorskie	20,00	19,97	20,00	19,99	19,98
ogółem	19,98	19,99	19,99	20,00	19,99

Tabela 12. Średnie wartości wskaźnika dmft i jego składowych oraz wskaźnika leczenia zachowawczego u dzieci w wieku 3 lat

	dmft	dt	mt	ft	ft/dt+ft
chłopcy	2,72	2,65	0,02	0,05	0,02
dziewczynki	2,77	2,72	0,00	0,04	0,01
miasto	2,43	2,36	0,01	0,06	0,02
wieś	3,10	3,07	0,00	0,03	0,01
ogółem	2,74	2,69	0,01	0,04	0,01

Tabela 13. Średnie wartości wskaźnika dmft i jego składowych oraz wskaźnika leczenia zachowawczego u dzieci w wieku 3 lat

	dmft	dt	mt	ft	ft/dt+ft
dolnośląskie	3,67	3,61	0,04	0,02	0,01
lubuskie	1,94	1,86	0,00	0,08	0,04
małopolskie	3,68	3,66	0,00	0,01	0,00
mazowieckie	2,52	2,17	0,03	0,31	0,13
podkarpackie	3,33	3,33	0,00	0,00	0,00
pomorskie	1,41	1,38	0,00	0,03	0,02
zachodniopomorskie	2,14	2,00	0,00	0,14	0,07
ogółem	2,74	2,69	0,01	0,04	0,01

Tabela 14. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika dmft u dzieci w wieku 3 lat

	dmft=0	dmft=1	dmft=2	dmft=3	dmft≥4
chłopcy	39,2	12,1	12,4	6,2	30,2
dziewczynki	42,7	10,6	10,6	6,3	29,9
miasto	44,4	11,6	11,4	6,2	26,4
wieś	36,8	11,1	11,7	6,3	34,2
ogółem	40,9	11,4	11,5	6,2	30,0

Tabela 15. Rozkład odsetkowy wartości wskaźnika dmft u dzieci w wieku 3 lat

	dmft=0	dmft=1	dmft=2	dmft=3	dmft≥4
dolnośląskie	31,6	13,2	9,6	4,4	41,2
lubuskie	53,6	10,3	11,3	7,2	17,5
małopolskie	31,4	8,6	12,9	6,4	40,7
mazowieckie	27,6	6,9	24,1	6,9	34,5
podkarpackie	31,9	10,6	11,3	8,8	37,5
pomorskie	56,9	14,4	9,4	5,0	14,4
zachodniopomorskie	48,2	12,5	12,5	3,6	23,2
ogółem	40,9	11,4	11,5	6,2	30,0

W roku 2009 badaniem stomatologicznym objęto:

- 615 osób w wieku 65-74 lata,
  - W tym 245 mężczyzn i 370 kobiet.
  - Mieszkańcy miast byli w tej grupie reprezentowani liczniej (400 osób) niż mieszkańcy wsi (215 osób).

Tabela 16. Odsetek bezzębnych osób w wieku 65-75 lat w 1998, 2002 i 2009 roku.

	mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	ogółem
1998	31,5	38	32	39,5	34,5
2002	36,8	44,4	35,6	47,9	41,6
2009	41,2	45,7	43,5	44,7	43,9

Tabela 17. Średnia liczba zachowanych zębów u osób w wieku 65-74 lat w 2002 i 2009 roku.

	mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	ogółem
2002	7,7	5,6	8,1	4,4	6,3
2009	7,2	6,3	6,8	6,4	6,6

Tabela 18. Odsetek osób w wieku 65-74 lat z zachowaną funkcją żucia w latach 2002 i 2009.

	mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	ogółem
2002	72,4	66,2	66,6	71,1	69,4
2009	48,2	50,5	53,5	42,3	49,6

Tabela 19. Stan przyzębia badanej populacji osób w wieku 65-74 lat.

	NAJWYŻSZA WARTOŚĆ WSKAŹNIKA CPI					
	0	1	2	3	4	wyłączeni z badania
mężczyźni	5,7	15,1	22,9	6,9	1,2	48,2
kobiety	7,8	15,1	15,4	7,6	1,6	52,4
miasto	7,0	15,1	18,4	7,3	1,5	50,7
wieś	5,7	15,1	22,9	6,9	1,2	48,2
ogółem	7,8	15,1	15,4	7,6	1,6	52,4

Tabela 20. Odsetek osób w wieku 65-74 lat ze zdrowym przyzębiem w latach 2002 i 2009.

	mężczyźni	kobiety	miasto	wieś	ogółem
2002	5	4,7	7,4	2,1	4,8
2009	5,7	7,8	7	5,7	7,8

Tabela 21. Wybrane cechy charakteryzujące grupy seniorów badane w roku 2002 i 2009.

	Rok 2002			Rok 2009		
	średnia liczba zachowanych zębów	Odsetek osób		średnia liczba zachowanych zębów	Odsetek osób	
		bezzębnych	z zachowaną funkcją żucia		bezzębnych	z zachowaną funkcją żucia
mężczyźni	7,7	36,8	66,6	7,2↓	41,2↑	48,2↓
kobiety	5,6	44,4	71,1	6,2↑	45,7↑	50,5↓
miasto	9,1	35,6	72,4	6,7↓	43,5↑	53,5↓
wieś	4,4	47,9	66,2	6,4↑	44,7↓	42,3↓
ogółem	6,3	41,6	69,4	6,6↑	43,9↑	49,6↓